

После две године обећања изгледа да ће Влада у четвртак коначно донети правилник о регресираним гориву за пољопривреднике који је укинут 2016. године и по коме би пољопривредни произвођачи могли да добију субвенције за дизел.

Већ три године српски паори не само да немају субвенције већ и плаћају најскупљи дизел у региону. С обзиром да у производњи трошкови горива учествују 10 до 15 одсто јасно је колико то утиче на (не)конкурентност домаћих фармера.

Занимљиво је да је доношење одлуке Владе најавио председник државе Александар Вучић у својој кампањи обиласка Србије, а не рецимо министар пољопривреде коме би то било у опису дужности. Додуше Бранислав Недимовић, министар пољопривреде то јесте најављивао и 2017. и 2018. године али ништа се није десило. Пољопривредницима овог пута сигурност даје то што је најавила стигла са „највишег места“.

Такође, аналитичари не могу, а да не уоче везу између ове најаве и близине избора о којима се прича у медијима и то не без разлога. Рецимо министар Недимовић је у марту 2017. најавио тзв. „плави дизел“ са субвенцијом за пољопривреднике и то баш уочи председничких избора одржаних у априлу исте године.

Следећи пут Недимовић је опет говорио о субвенцијама горива за пољопривреднике у јануару 2018, неких месец и по пре одржавања локалних избора.

У министарству пољопривреде нису хтели да дају никакав коментар до четвртка и седнице Владе, али Недимовић је почетком 2018. дао процену да би се гориво за пољопривреднике могло ослободити дела акцизе у износу од 25 динара по литру. Тренутно је литар еуродизела 157 динара на пумпама.

Оваква олакшица по свему судећи не би била довољна паорима. Мирослав Киш, председник Управног одбора Асоцијације пољопривредника истиче да би им значило умањење цене од бар четрдесетак динара.

„Ми ово тражимо већ годинама, јер гориво је велики издатак. Чули смо најаву, не знамо о коликом износу се ради, али само се надамо да неће бити „тресла се гора, родио се миш“. Сада нафтне компаније дају попуст пет до 10 динара да би привукле потрошаче. Надам се да субвенција државе неће бити тако симболична. Министар пољопривреде прича већ две године како нема пара у буџету за то, а све земље у окружењу и које нису богатије од нас као Република Српска дају фармерима плави дизел по субвенционисаним ценама. А тамо је још и гориво јефтиније него код нас“, каже Киш додајући да су некада субвенције биле 12.000 динара по хектару, али да тога нема већ седам, осам година.

Здравко Шајатовић, председник удружења Житовојводина, такође каже да траже годинама повратак регресивног горива, али да је сада обећање дошло „са највишег места, па очекујем да ће се и испунити“.

Председник УО Независне асоцијације пољопривредника Србије Јовића Јакшић смата да гориво не би требало да буде скупље од 100 динара по литру, док је представник удружења Панчевачки ратари Јован Његован рекао агенцији Бета да је довољно

укинути акцизу на гориво намењено пољопривредницима и омогућити им најмање 100 литара горива по хектару.

„То би, уз редуковану обраду, помогло пољопривредницима“, рекао је Његован, али је изразио сумњу у вези са најавом да ће Влада Србије донети одлуку о субвенционисаном гориву, јер се, како је додао о томе више пута причало у последње две године, али без конкретних ефеката.

Он сматра да би, уколико до враћања субвенције додје, најбољи механизам за поделу горива пољопривредницима било увођење специјалних картица, којима би пољопривредници повољније гориво директно куповали на пумпама.

„У картици би требало да пише колико горива пољопривредник може да преузме, у зависности од величине газдинства, док би куповина горива по пуној цени уз каснију надокнаду државе, била лошија варијанта“, сматра Његован.

И Бранислав Гулан, члан одбора са село САНУ, подсећа да је министар Недимовић бар два пута најављивао и обећавао субвенције за гориво, уз објашњење да не може одмах јер нема пара у буџету.

„Ево сад долазе опет избори и председник Вучић најављује субвенције. То је тај плави дизел о коме се говори“, напомиње Гулан. И Владана Хамовић из Института за пољопривреду подсећа да је било разних обећања у кампањама, не само пољопривредницима, која нису испуњена. Она подсећа и да је у вези са субвенцијама горива било разних злоупотреба и да би њихово коришћење требало строго контролисати.

Милијарде за гориво

За сетву кажу пољопривредници троши се између 60 и 100 литара дизела по хектару у зависности од културе и земљишта. Неки просек је од 70 до 80 литара по хектару по сезони, дакле два пута годишње. Према речима Петра Радића из Задружног савеза

Војводине у покрајини се обрађује око 1,5 милиона хектара, па тако рачуница показује да се годишње у Војводини потроши око 225 милиона литара дизела. По цени од 157 динара за литар, то је трошак од 35,3 милијарди динара само за војвођанске паоре. Ако би фармери добили цену од 100 динара, што значи да би се држава одрекла 57 динара пореза и акциза по литру, то би био трошак за буџет од 12,8 милијарди динара или више од 100 милиона евра и опет само за Војводину. Укупне субвенције у буџету предвиђене за пољопривреду у овој години су 36 милијарди динара.

(Данас)